

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів
за напрямом 6.020303 Філологія (мова і література французька)
у Київському університеті імені Бориса Грінченка

Згідно з Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 № 978 (із змінами), та наказом Міністерства освіти і науки України від 13.05.2016 № 905л експертна комісія у складі:

Пилипенко Ростислав Євгенович – завідувач кафедри германської філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор філологічних наук, професор, голова комісії;

Кагановська Олена Марківна – завідувач кафедри іспанської та французької філології Київського національного лінгвістичного університету, доктор філологічних наук, професор;

Тарасова Олена Анатоліївна – доцент кафедри романо-германської філології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат філологічних наук, доцент

у період з 17 травня по 19 травня 2016 року включно безпосередньо у Київському університеті імені Бориса Грінченка провела акредитаційну експертизу діяльності названого закладу щодо підготовки бакалаврів за напрямом 6.020303 Філологія (мова і література французька).

Під час акредитаційної експертизи було перевірено первинні документи і фактичні дані, які підтверджують загальні відомості про Київський університет імені Бориса Грінченка як заклад освіти, його кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне, наукове та інформаційне забезпечення щодо підготовки бакалаврів за напрямом 6.020303 Філологія (мова і література французька).

У результаті проведеної акредитаційної експертизи комісія встановила:

Голова експертної комісії

Р.С. Пилипенко

Загальна характеристика

Київський університет імені Бориса Грінченка (далі – Університет) підпорядковується виконавчому органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації).

Форма власності – комунальна.

Юридична адреса Університету: 04053, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2.

Ідентифікаційний код: 02136554

Організаційно-правова форма: комунальна організація (установа, заклад).

Тип навчального закладу: університет.

Ректор Університету – Огнев'юк Віктор Олександрович, доктор філософських наук, професор, академік НАПН України.

Організаційна структура, види діяльності Університету відповідають його Статутові і Концепції діяльності. На сьогоднішній день освітні послуги Університет надає згідно з ліцензією Міністерства освіти і науки України: серія АЕ № 636821 від 19.06.2015.

Експертна комісія перевірила оригінали і констатує наявність в Університеті таких документів:

– Статуту, ухваленого рішенням Київської міської ради від 08.10.2015 № 132/2035 і зареєстрованого Головним управлінням юстиції міста Києва від 28.10.2015 № 10741050021034392;

– Витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 10.02.2016;

– Довідки про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру навчальних закладів України (реєстрація № 11-Д-775 від 04.06.2010);

– ліцензій, що стосуються попередніх періодів діяльності навчального закладу;

– чинної ліцензії, відповідно до якої Університет здійснює свою діяльність: серія АЕ № 636821 від 19.06.2015.

– сертифікатів про акредитацію напрямів та спеціальностей відповідно до ліцензії.

Комісія з'ясувала, що підготовка здобувачів вищої освіти у Київському університеті імені Бориса Грінченка здійснюється за усіма рівнями вищої освіти. Університетом узгоджено з Міністерством освіти і науки України перелік спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензовані обсяги підготовки (Акт узгодження від 14.12.2015 р.).

Підготовка бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)* здійснюється в Гуманітарному інституті Київського університету імені Бориса Грінченка.

У п'яти інститутах та Університетському коледжі, що входять до структури Університету, згідно форми 2-3 НК, навчається 8556 осіб, з них: за денною формою навчання – 6417 осіб (бюджет – 3355, контракт – 3062), за заочною формою – 2139 (бюджет – 204, контракт – 1935).

Освітній процес в Університеті, його методичний супровід та наукові дослідження забезпечують 39 кафедр, 9 циклових комісій, 5 науково-дослідних лабораторій та 17 науково-методичних центрів, а це – 1096 осіб професорсько-викладацького складу (918 осіб, які працюють за основним місцем роботи, та 178 осіб, які працюють на засадах сумісництва). Із загальної кількості викладачів: 86 докторів наук, з них 62 штатних; 357 кандидатів наук, з них 288 штатних. Загалом викладачів із науковими ступенями та вченими званнями нараховується 443 особи.

Наукова робота в Київському університеті імені Бориса Грінченка здійснювалася відповідно до загальноуніверситетської наукової теми «Філософські, освітологічні та методичні засади компетентнісної особистісно-професійної багатопрофільної університетської освіти» (реєстраційний номер 0110u006274).

У Київському університеті імені Бориса Грінченка функціонує аспірантура як з відривом, так і без відриву від виробництва за 22 науковими спеціальностями та докторантура за 6 науковими спеціальностями.

Також в Університеті функціонують 8 спеціалізованих вчених рад зі спеціальностей:

10.02.04 – германські мови та 10.02.15 – загальне мовознавство;

07.00.01 – історія України та 07.00.02 – всесвітня історія;

09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії; 09.00.11 – релігієзнавство;

10.01.01 – українська література та 10.01.06 – теорія літератури;

13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова);

13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки;

13.00.05 – соціальна педагогіка та 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти;

19.00.07 – педагогічна та вікова психологія.

У 2010 році було створено Раду молодих учених, яка об'єднала на основі спільних наукових інтересів аспірантів, докторантів, молодих учених і фахівців Університету віком до 35 років.

Важливим аспектом діяльності Університету є залучення студентів до наукової роботи. Студентське наукове товариство об'єднує понад 40 наукових секцій, гуртків, проблемних груп.

Для підтримки прав та інтересів студентів Університету активно функціонують органи студентського самоврядування, що забезпечує участь студентів у підготовці та реалізації рішень, які стосуються життєдіяльності Університету та його підрозділів. Робота в органах студентського самоврядування дозволяє студентам розкрити свій потенціал, реалізувати власні здібності, навчас приймати рішення і аналізувати результати, сприяє соціальному і творчому зростанню особистості.

Особлива увага приділяється розширенню міжнародної співпраці з вищими навчальними закладами та іншими установами країн Європи з метою реалізації положень Болонського процесу щодо мобільності студентів та науково-педагогічних працівників. Авторитет Університету визнано на міжнародному рівні через вступ до Міжнародної асоціації університетів (2012) та Європейської асоціації університетів (2013), підписання 40 двосторонніх угод з університетами Франції (Сорбонна, Інститут політичних досліджень, Париж), Італії, Іспанії, Швейцарії, Німеччини, США, Парагваю, Польщі, Туреччини, Китаю, Болгарії, Словаччини, Греції, Чехії, Росії, Білорусі, Казахстану та ін. Також Київський університет імені Бориса Грінченка впроваджує спільні проекти з такими міжнародними організаціями, як: Світовий банк, Ко-Серв Інтернешнл, Альянс Франсе, програма міжнародної мобільності Еразмус Мундус, Британською Радою в Україні, Альянсом Програми сприяння зовнішньому тестуванню (USETI), Науково-дослідницьким центром «Райан» та ін.

За підтримки Європейської комісії в Університеті впроваджуються такі міжнародні проекти: «Міжнародна науково-дослідницька мережа з вивчення та розробки нових технологій і методів для інноваційної педагогіки в галузі ІКТ, електронного навчання та міжкультурних компетенцій (IRNet)» (PIRSES-GA-2013-612536, Сьома рамкова програма (FP7)); «Розвиток системи вбудованих курсів за допомогою інноваційних віртуальних підходів для інтеграції дослідження, освіти і виробництва в Україні, Грузії, Вірменії» (544091-TEMPUS-1-2013-1-BE-TEMPUS-JPCR, програма Темпус (TEMPUS)); «Освіта задля розвитку лідерства, інтелекту і таланту» (544343-2013-LT-SMHES, програма Темпус (TEMPUS)). Широко практикуються гостьові лекції викладачів зарубіжних університетів, мобільність професорсько-викладацького складу та студентів.

Висновок. Експертна комісія констатує, що діяльність Київського університету імені Бориса Грінченка відповідає вимогам Міністерства освіти і

науки України, а подані на акредитаційну експертизу документи є достовірними та повними за обсягом.

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів базується на системній профорієнтаційній діяльності Київського університету імені Бориса Грінченка та Гуманітарного інституту як його складової.

Контингент студентів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)* формується з осіб, які мають повну загальну середню освіту.

Набір на навчання до Університету здійснюється відповідно до «Правил прийому до Київського університету імені Бориса Грінченка», які розробляються щорічно, погоджуються, затверджуються та оприлюднюються в установленому порядку.

В Університеті склалася певна система профорієнтаційної роботи. Функціонує Науково-методичний центр доуніверситетської підготовки і професійної орієнтації, який надає вступникам можливість поглибити знання з різних навчальних дисциплін, ліквідувати прогалини та підготуватися до зовнішнього незалежного оцінювання. До складу слухачів курсів доуніверситетської підготовки зараховуються учні випускних класів загальноосвітніх навчальних закладів, ліцеїв, гімназій, а також випускники минулих років. Набір слухачів на підготовчі курси здійснюється з вересня поточного року у декілька етапів.

Одним з напрямків профорієнтаційної роботи є підготовка і публікація рекламних оголошень в засобах масової інформації (інформацію про Університет публікують у таких газетах, як «Передмістя», «На допомогу Вам», «Метро», «Aviso-Kiev», а також у журналі «Работа и учеба»). Крім цього, інформація про Київський університет імені Бориса Грінченка розміщується на інтернет-сайтах (сайт «АНКОЛ») та в ефірі радіостанції 98 FM «Радіо Київ». Активна профорієнтаційна робота ведеться в соціальних мережах Вконтакте, Facebook, Instagram, Twitter, Youtube. Вагоме місце у профорієнтаційній роботі

займає розповсюдження рекламних буклетів, розміщення зовнішньої реклами та реклами в метро. Детальна інформація про правила прийому, документи для вступу, напрями та спеціальності представлена на офіційному сайті Київського університету імені Бориса Грінченка (<http://www.kmpu.edu.ua>) у розділі «Вступникам».

З профорієнтаційною метою проводяться зустрічі з випускниками ЗНЗ м. Києва та Київської області, під час яких викладачі та студенти-старшокурсники знайомлять школярів з інформацією про Університет. Поширення інформаційно-реklamних матеріалів Київського університету імені Бориса Грінченка про навчання в Університеті відбувається на шкільних, міських і республіканських предметних олімпіадах, під час проходження студентами виробничих практик тощо. Також протягом року для абітурієнтів проводяться консультації з профорієнтації та надаються відповідні рекомендації щодо обрання професії.

Важливим елементом профорієнтаційної роботи є проведення Днів відкритих дверей, на які запрошуються випускники ЗНЗ м. Києва. У такі дні в актових залах навчальних корпусів відбуваються зустрічі з адміністрацією Університету, членами приймальної комісії, завідувачами кафедр та студентами, презентується концертна програма. Майбутні вступники мають можливість ознайомитися з правилами прийому до Університету, отримати відповіді на актуальні питання, що стосуються прийому, особливостей навчання, характеристики тієї чи іншої спеціальності. Організовано роботу консультаційного пункту, завданням якого є надання довідково-інформаційних та психолого-педагогічних консультацій. Пропонуються характеристики-анотації спеціальностей, за якими здійснюється освітня діяльність. Однією з форм профорієнтаційної роботи є проведення «персональних» Днів відкритих дверей. Для вступників у зручний для них час проводиться індивідуальна екскурсія Університетом і зустріч з працівниками Університету, що працюють зі студентами спеціальності, яка цікавить вступників.

Поінформованість майбутніх вступників значно підвищилася завдяки реалізації Університетом за підтримки Голови Київської міської адміністрації соціального проекту «З Києвом і для Києва», спрямованого на формування позитивного соціокультурного середовища столиці та популяризацію Університету.

Висновок. Формування контингенту студентів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)* у Київському університеті імені Бориса Грінченка здійснюється цілеспрямовано, системно і відповідно до нормативних вимог.

3. Зміст підготовки

Підготовка бакалаврів за спеціальністю *6.020303 Філологія (мова і література французька)* здійснюється відповідно до документів, затверджених та погоджених у встановленому порядку: освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми та засобів діагностики якості вищої освіти з варіативними складовими, розробленими відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення складових галузевих стандартів вищої освіти (компетентнісний підхід); навчального плану, складеного за типовою формою, рекомендованою МОН України.

Комісія провела експертизу навчального і робочого навчального планів зі спеціальності, що акредитується, і підтверджує повну їх відповідність освітньо-професійній програмі та чинним нормативно-правовим вимогам. Навчальний план побудовано за принципами цілісності, логічної послідовності, комплексності, раціонального поєднання теоретичного навчання і практичної підготовки.

Враховуючи сучасні тенденції у вищій освіті, вимоги Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), випусковою кафедрою підготовлено новий освітній профіль підготовки бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)*, що ґрунтується на новій парадигмі вищої освіти, є за своїм характером студентоцентрованим і запроваджений у роботу з 2015-2016

навчального року. Зокрема, новий освітній профіль передбачає більшу варіативність навчання (25% навчальних дисциплін студент обиратиме на власний розсуд), практико-орієнтоване навчання, посилення уваги до самостійної роботи студентів, поліпшення її організаційного й методичного забезпечення, удосконалення системи моніторингу якості фахової підготовки, зокрема методик і механізмів об'єктивного вимірювання рівня сформованості фахових компетентностей.

Новий освітній профіль підготовки бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)* забезпечує теоретичну і практичну підготовку для виконання професійних завдань творчого, науково-дослідницького та науково-педагогічного характеру; готує випускників до самостійної творчої та дослідницької діяльності.

Вивчення дисциплін, що містяться у навчальному плані підготовки бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)*, забезпечує якісну підготовку, глибокі професійні знання, високий рівень культури, широкий кругозір, розвинені аналітичні здібності, сучасний світогляд на явища та тенденції у світовій та вітчизняній лінгвістиці, дозволяє підготувати висококваліфікованих лінгвістів, здатних до ефективного використання набутих професійних якостей у професійній діяльності, особливо у прикладному, навчальному середовищі.

Висновок. Комісія зазначає, що зміст підготовки бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)* відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України і забезпечує належний рівень підготовки студентів.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Організація освітнього процесу в Університеті здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту», галузевих стандартів вищої освіти, освітніх профілей, схвалених Вченою Радою, які діятимуть до затвердження відповідних стандартів вищої освіти, наказу МОН про формування навчальних планів,

«Тимчасового положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (наказ №60 від 27.02.2015 р.), яке вступило в дію з 01.09.2015 року.

Науково-педагогічний персонал Університету значну увагу приділяє модернізації навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності. В освітньому процесі ефективно використовуються мультимедійні засоби, в т.ч. комп'ютерна техніка та інтерактивні Smart-дошки.

Для підготовки бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)* розроблено:

- навчальні та робочі навчальні програми дисциплін;
- плани семінарських і практичних занять, завдання для лабораторних робіт;
- методичні матеріали до проведення семінарських та практичних занять, написання курсових робіт;
- дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням ІКТ);
- списки рекомендованої літератури (основної і додаткової);
- пакети комплексних контрольних робіт;
- наскрізну програму практики та програми всіх видів практик;
- методичне забезпечення державної атестації.
- критерії оцінювання знань і вмінь студентів.

Усі зазначені складові навчально-методичного комплексу погоджено та затверджено з додержанням чинних нормативних вимог Міністерства освіти і науки України.

Кафедра романських мов та порівняльно-типологічного мовознавства здійснює підготовку навчально-тематичних планів і програм навчальних дисциплін з теоретичних та інтегрованих практичних курсів «Основи романістики», «Історія французької мови», «Порівняльна типологія (французької мови)», «Теоретична фонетика (французька)», «Лексикологія (французька)», «Спецкурс з другої іноземної (французької) мови», «Теоретичні

питання граматики другої іноземної мови (французької)», «Теорія і практика другої іноземної мови (французької)».

З філологічних спеціальностей (мова та література) та предметів гуманітарного циклу регулярні лекції та майстер-класи проводять такі спеціалісти: проф. Герард Стен (Vrijeuniversitet Amsterdam) – пост-когнітивний підхід до метафори, метафорика медійного дискурсу, семіотичне дослідження медійного простору; проф. Віллі ван Пір (Ludwig Maximilian University of Munich, Germany) – емпіричні дослідження у лінгвістиці, методика статистичного аналізу, аналіз літературного тексту, проф. Євгенія Смірнова-Трибульська (Сілезький університет, Польща) – особливості формування ІКТ компетенції сучасного дослідника, проф. Ізабелла Альварес (Lusiada University, Portugal) – інструменти формування компетенцій міжкультурної комунікації.

Серед гостей, які запрошені на наступний навчальний рік є: проф. Ерос Коразо (Carlton, Canada) з майстер-класом у галузі філософії мови, проф. Деніел Шаріф (Міланський католицький університет, Італія) з гостьовими лекціями у галузі дискурсивних стилів, проф. Antonio Dos Reis (University of Lusiada, Portugal) з циклом лекцій у галузі сучасних інформаційних технологій навчання.

Особливе місце в навчальному процесі займає практика як засіб закріплення теоретичних знань та опрацювання практичних навичок студентів, що є ваговою складовою системи навчання в Університеті. Практична підготовка в Київському університеті імені Бориса Грінченка організовується відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. До керівництва практикою студентів залучаються досвідчені викладачі випускової кафедри. Серед баз практики – провідні школи та навчально-виховні комплекси міста Києва із поглибленим вивченням французької мови (зокрема, спеціалізовані школи № 20, 75, 64, 98).

Після завершення навчання бакалаври проходять атестацію відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському університеті імені Бориса Грінченка від 27.02.2015 № 58. До

складу екзаменаційної комісії, крім науково-педагогічних працівників Університету, обов'язково входять представники роботодавців, зокрема Папуша Олег Олегович, вчитель I категорії спеціалізованої школи №216, Андрущенко Віталій Іванович, вчитель II категорії спеціалізованої школи №216.

Методичне забезпечення атестації відповідає нормативним вимогам. Навчальним планом підготовки бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)* передбачено захист бакалаврської роботи та комплексний екзамен із спеціалізації. Випусковою кафедрою розроблені та затверджені тематика бакалаврських робіт, методичні рекомендації щодо їх написання та програма комплексного екзамену із спеціалізації.

Ефективне забезпечення навчально-методичної роботи здійснюється шляхом використання не тільки традиційних джерел – підручників, навчально-методичних посібників тощо, а й широкого використання електронних публікацій, в т.ч. і викладачів Університету, які розміщені в університетському репозиторії. Студентам доступні всі навчальні та наукові публікації через внутрішню мережу. На сьогодні всі курси, які викладаються за навчальним планом, мають розроблені методичні рекомендації, програми проміжного та підсумкового контролю знань. Кафедра провадить методичну роботу щодо розробки електронних навчальних курсів на базі дистанційної платформи Moodle. За останні роки було сертифіковано та впроваджено в навчальний процес електронні навчальні курси з дисциплін: «Теоретична фонетика» доцента Л. В. Ананьєвої. Для бакалаврів спеціальності *6.020303 Філологія (мова і література французька)** викладачами розроблена низка електронних навчальних курсів та модулів, що розміщені в ресурсному центрі Гуманітарного інституту та в університетській системі електронного навчання (зокрема, «Лінгвокраїнознавство», - канд. філол. наук Шталтовна Ю.А.). Розроблені в системі Moodle електронні навчальні курси та їх частини перш за все зорієнтовані на індивідуальне оволодіння студентами навчальним матеріалом як самостійно, так і у повноцінному дистанційному форматі.

Висновок. Рівень організаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу відповідає чинним нормативним вимогам щодо якісної підготовки бакалаврів за напрямом 6.020303 *Філологія (мова і література французька)*.

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Освітній процес за напрямом 6.020303 *Філологія (мова і література французька)* забезпечують науково-педагогічні працівники таких кафедр: романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства; германської філології; англійської філології; англійської мови; перекладу; української мови; української літератури і компаративістики; світової літератури; теорії та історії педагогіки; загальної, вікової та педагогічної психології; анатомії та фізіології людини; фізичної культури та спортивної майстерності; історії України; філософії; управління; інформаційних технологій і математичних дисциплін.

Загалом підготовку бакалаврів здійснюють 36 науково-педагогічних працівників (на штатних засадах – 34), з них: докторів наук, професорів – 15; кандидатів наук, доцентів – 19.

Випусковою кафедрою для підготовки бакалаврів вказаного напрямку підготовки є кафедра романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка. До складу кафедри входить 21 науково-педагогічний працівник (на штатних засадах – 20), з них: докторів наук, професорів – 3; кандидатів наук, доцентів – 7. Викладачі без наукового ступеня навчаються в аспірантурі або працюють над дисертаційним дослідженням як здобувачі. Очолює кафедру доктор філологічних наук, доцент Махачашвілі Русудан Кирилівна, яка працює на штатних засадах.

Завідувач кафедри Махачашвілі Р.К. – член спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських дисертацій зі спеціальностей 10.02.15 – загальне мовознавство, 10.02.04 – германські мови (К 26.133.08), 10.02.01 – українська мова, 10.02.04 – германські мови (К 17.051.02). Махачашвілі Р.К. є автором

понад 90 наукових праць, з-поміж яких 6 наукових монографій (в тому числі у видавництвах Великобританії – Оксфорд, Кембрідж), посібників, статей з актуальних проблем мовознавства, лінгводидактики (в тому числі у закордонних та наукометричних виданнях). Також, завідувач кафедри є членом Мережі міждисциплінарних досліджень Оксфордського університету (Великобританія); експертом рамкової програми наукових проектів Горизонт 2020; членом міжнародної дослідницької групи рамкового проекту Європейської Комісії IRNet; входить до редакційної колегії збірки наукових праць «Нова філологія», міжнародної збірки наукових праць «Відкрите освітнє Е-середовище сучасного університету».

Махачашвілі Р.К. регулярно виступає експертом-рецензентом міжнародних індексованих наукових видань «DIVAi», «DLCC», а також є науковим керівником і консультантом дисертаційних досліджень та засновником власної наукової школи із 12-ма захищеними аспірантами, керує дисертаційними дослідженнями кандидатського рівня (зокрема, Боса В.П. «Лінгвостилистичні та лінгвокомунікативні особливості вербалізацій депресивного стану в європейських художніх текстах»; Доценко А.О. «Метанаратив євроінтеграції в європейському публіцистичному дискурсі») та дисертаційними дослідженнями докторського рівня (Шталтовна Ю.А. «Динаміка демократизації сучасних європейських мов», В.Катернюк «Ергонімна картина світу (на матеріалі різноструктурних мов)», є співорганізатором та учасником всеукраїнських та міжнародних, зокрема закордонних, конференцій; гостьовим лектором; регулярно виступає опонентом на захистах.

Експертна комісія перевірила наявність трудових книжок, дипломів про базову вищу освіту, дипломів про науковий ступінь та атестатів про присвоєння вченого звання в особових справах науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітню діяльність за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)*, та встановила, що базова освіта та рівень кваліфікації науково-педагогічних працівників відповідають дисциплінам навчального

плану, що ними викладаються. Загальне педагогічне навантаження докторів і кандидатів наук не перевищує 600 годин.

В Університеті постійна увага приділяється підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників, використовуються різні форми підвищення педагогічної майстерності: участь у систематичних презентаціях стипендійних програм Європейської академічної мобільності (Еразмус Плус) та французьких центрів академічного обміну (Інститут Франсез), курси підвищення кваліфікації, семінари, тренінги, участь у роботі міжнародних семінарів (зокрема, під егідою Альянс Франсез), відвідування гостьових циклів лекцій професорів Італії, Іспанії, США, навчання в аспірантурі та докторантурі, стажування у споріднених ВНЗ (у т.ч. зарубіжних), робота над дисертаціями.

Так, завідувач кафедри, доктор філологічних наук Махачашвілі Р.К. пройшла стажування в Інституті політичних досліджень при Національній Асамблеї Франції, м. Париж; доктор педагогічних наук, доцент Харченко Т.Г. здійснювала наукове стажування в Ліонському університеті (Франція, м. Ліон); кандидат філологічних наук, старший викладач Шталтовна Ю.А. здійснювала наукове стажування в Ліонському університеті (Франція, м. Ліон); кандидат педагогічних наук, доцент Зверева М.А. пройшла стажування на лінгвістичних семінарах Альянс Франсез.

Викладачі кафедр пройшли навчання на спеціалізованих курсах «Електронне дистанційне навчання на базі платформи Moodle», «Організація проведення занять з використанням Smart-board» з метою ефективного впровадження в освітній процес сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, засобів дистанційного навчання та електронного тестування. Проводиться системне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників для вдосконалення інформаційно-комунікаційної компетентності: методологічні та практичні семінари, бар-кампи, групові та індивідуальні заняття, консультації тощо. Основними темами навчання є: «Корпоративна пошта: особливості, переваги, ефективне використання; ознайомлення з

основними сервісами Google, їх функціями і можливостями»; «Використання основних сервісів Google у професійній діяльності»; «Створення та редагування документів у середовищі GoogleDrive»; «Хмарні сервіси»; «Спільний доступ до документів, групова робота з документами»; «Створення опитувальників, аналіз та представлення відповідей». У рамках загальноуніверситетської системи підвищення кваліфікації науково-педагогічні працівники кафедр пройшли навчання з інформаційно-комунікаційних технологій, результатами якого стали власні електронні навчальні курси (ЕНК) на базі платформи Moodle з фахових дисциплін навчального плану напряму *6.020303 Філологія (мова і література французька)*.

Упродовж 2015 року в рамках підвищення кваліфікації всі викладачі випускової кафедри пройшли тренінги з лідерства, а також відвідали семінари «Сучасні методичні підходи до навчання студентів», «Навчання на дослідницькій основі: теорія і практика», «Міжнародні стандарти наукових публікацій», «Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі», «Створення електронних навчальних курсів», «Заповнення е-портфолію та власних профілів у соціальних та наукових мережах», «Лідерство-служіння» та інші.

Висновок. Кадрове забезпечення напряму підготовки *6.020303 Філологія (мова і література французька)* в Київському університеті імені Бориса Грінченка відповідає нормативним вимогам, а наведена в звіті про акредитаційний самоаналіз інформація про кадрове забезпечення достовірна.

6. Наукова діяльність

З метою забезпечення ефективності освітнього процесу за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)* щодо формування необхідних професійних компетентностей філолога кафедрою романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства здійснюється планомірна науково-дослідна робота, що корелюється із темою наукової роботи Гуманітарного інституту «Гуманітарні пріоритети сучасної університетської

освіти», яка є складовою загальноуніверситетської теми «Філософські, освітологічні та методичні засади компетентнісної особистісно-професійної багатoproфільної університетської освіти» (реєстраційний номер №0110u006274).

Відповідно до комплексної наукової теми Університету та загальноінститутської філологічної теми «Мова, література, переклад: від дескриптивних до системно-структурних досліджень» затверджена наукова тема кафедри: «Розвиток європейських мов та літератур в контексті міжкультурної комунікації». Згідно з планами розвитку кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства головними завданнями діяльності професорсько-викладацького складу щодо проведення науково-дослідної роботи є її відповідність перспективним спеціальностям сучасної науки, актуальним питанням іноземної філології та методики профільної професійної підготовки філологів, особлива увага приділяється проблемам лексикології романських мов; філософським та культурологічним аспектам мовознавства, проблематиці міжкультурної комунікації. Досліджуються також особливості текстпросторів іноземних мов, фоностилістичні та евфонічні особливості зазначених вище іноземних мов, формування фонових знань соціокультурного характеру щодо країн, мова яких вивчається; спеціалізовані курси спрямовані на освоєння студентами наукового підґрунтя визначення тонкощів поведінкових комунікативних зразків (включно і з невербальною комунікацією), типових для країн, мови яких вивчаються. Кафедра є науковим осередком, об'єднавчим центром для дослідників у царині лінгвістики, де розробляються сучасні напрями, ідеї, проекти. Як зразок нових прикладних напрямів, що розроблятимуться на кафедрі, слід назвати прикладну лінгвістику, екологічну лінгвістику, політичну лінгвістику, соціолінгвістику, емотивну лінгвістику.

Викладачі кафедри оприлюднюють результати своїх наукових досліджень на міжнародних, всеукраїнських, міжвузівських і обласних наукових конференціях та семінарах:

Шталтовна Ю.А. – Influence of democratization on derivative processes in cultural sphere of modern languages // «The Fifth European Conference on Languages, Literature and Linguistics» – «East West» Association for Advanced Studies and Higher Education, GmbH, Vienna. 2015. – P. 144-149.

Шталтовна Ю.А. Постмодерн як методологічний контур лінгвостилістичних студій // Тези доповідей XII міжнародної наукової конференції «Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація»: Тези доповідей XII наукової конференції з міжнародною участю. – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, – с.336-338.

Makhachshvili R. E-environment of modern university through vocabulary development // Open educational E-environment of modern university. – Kyiv: BGKU, 2015. – P. 81-87.

Також, науковці кафедри публікують свої напрацювання в зарубіжних виданнях, що входять до наукометричних баз даних:

Ананьева Л.В. – Формування іншомовної медіакомпетенції у студентів філологічних спеціальностей // Science and education a new dimension: Pedagogy and Psychology. - 2014 — Budapest: Society for Cultural and Scientific Progress in Central and Eastern Europe (Index Copernicus).

Morze N., Makhachashvili R., Smyrnova-Trybulska E. – Roadmap to Collaboration across E-learning Paradigms. // Interactive Learning Environments. – Brighton University, UK. – 2015.(Web of Science).

Morze N., Makhachashvili R., Smyrnova-Trybulska E. Communication in Education.// Distance Learning in Applied Informatics. – KFU, Slovakia, 2016. – P. 351-365 (Web of Science).

Харченко Т. Г. Развитие последипломного педагогического образования во Франции во второй половине XX столетия // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка - 2015 - № 742. С. 155-163. (Google Scholar);

Дослідниками кафедри розробляється низка наукових напрямків, що поєднує настанови романістики (зокрема франкофонних студій), загального мовознавства, порівняльного мовознавства, лінгводидактики. Так, зокрема, професор кафедри, доктор педагогічних наук Харченко Т.Г. розробляє теоретичні засади міжнародної освіти, методики викладання іноземних мов, лінгводидактики вищої школи. Кандидат філологічних наук Шталтовна Ю.А. опрацьовує лінгвокогнітивні, структурно-семантичні та функціональні параметри демократизації сучасних європейських мов. Кандидат педагогічних наук, доцент Зверева М.А. досліджує особливості сучасного молодіжного сленгу романських мов. Викладач Доценко А.О. розробляє дисертаційне дослідження «Метанаратив євроінтеграції в сучасному європейському публіцистичному дискурсі».

Кафедра має наукові та науково-методичні зв'язки з Київським національним лінгвістичним університетом, Інститутом філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національним педагогічним університетом імені М.П. Драгоманова, Бердянським державним педагогічним університетом, Запорізьким національним університетом, Львівським національним університетом імені Івана Франка, Луганським національним університетом імені Тараса Шевченка, Маріупольським державним університетом, Національним університетом «Львівська політехніка», Одеським університетом ім. Мечнікова, Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна, Херсонським державним університетом.

На кафедрі працює 4 наукових гуртки: «Інноваційна динаміка мовних картин світу» під керівництвом доктора філол. наук, професора Махачашвілі Р.К.; «Теоретико-методологічні засади особистісно-орієнтованого навчання європейських мов» під керівництвом доктора пед. наук, професора Харченко Т.Г.; «Демократизація європейських мов» під керівництвом канд. філол. наук Шталтовної Ю.А.; «Сучасні соціолінгвістичні студії» під керівництвом канд. пед. наук Зверєвої М.А.

Велика увага на кафедрі приділяється написанню монографій, навчальних та навчально-методичних посібників, підручників, словників, хрестоматій. Так, за останні 5 років вийшли друком наступні праці:

1) Rusudan Makhachashvili Phenomenology of Cyberspace: Communicating Myth Across the Word. - UK: Cambridge Scholars Publishers, 2015. – 286 p. (монографія англійською мовою);

2) Махачашвілі Русудан Феноменологічна лінгвістика: теоретико-методологічні засади. – Запоріжжя: А Плюс, 2015. – 341 с. (монографія);

3) Махачашвілі Русудан Інноваційна лінгвосфера сучасного буття: онтогенез та динаміка. – Запоріжжя: ЗНУ, 2013. – 322 с. (монографія);

4) Rusudan Makhachashvili Linguophilosophic Parameters of English Innovations in the Technosphere, 5th edition: UK: Cambridge Scholars Publishers, 2014. – 101 p. (монографія англійською мовою);

5) Rusudan Makhachashvili Posthumanity: Merger and Embodiment.– Oxford, UK: Inter-Disciplinary Press, 2010. – P.261-270. (колективна монографія англійською мовою).

6) Шталтовна Ю. А. Резюме іншомовних статей за спеціалізованою тематикою. Міжнародна економіка : Підручник для 4-5 курсів міжнар. проектів / Шталтовна Ю. А., Яланська М. М., Яковишена Н. Ю. – Д. : ДВНЗ ПДАБА, 2014. – 92 с (підручник).

7) Зверева М. А. Французька мова та методика її викладання: державна атестація: навч.-метод. посіб. для орг. самостійної роботи й підготов. до державної атестації студ. спец. «Філологія (французька та англійська мова і література)». – Луганськ : Вид-во ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2014. – 96 с.

8) Французька мова та методика її викладання: державна атестація за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» : навч.-метод. посіб. для орг. самостійної роботи й підготов. до державної атестації студ. спец. «Мова і

література (французька)». – Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. – 68 с.

У 2015 році, за даними наукометрії публікацій результатів наукових досліджень кафедра романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства увійшла до Національного рейтингу наукових колективів.

Усе це загалом надає можливості для розвитку наукових тем на помежів'ї лінгвістики, літературознавства та теорії комунікації, лінгвістики та культурології, європейських студій, методики викладання іноземних мов та педагогіки. У темах аспірантів кафедри у тій чи іншій мірі реалізуються сучасні тенденції міждисциплінарної взаємодії.

Наукова робота кафедри включає і міжнародну співпрацю, зокрема, взаємини із вищими навчальними закладами Європи та європейськими науковими товариствами, де питання філології та професійної підготовки сучасного фахівця є одними із домінантних векторів наукової діяльності.

Завідувач кафедри Р. К. Махачашвілі є експертом міжнародного проекту IRNet (International Research Network for study and development of new tools and methods for advanced pedagogical science in the field of ICT instruments, e-learning and intercultural competences) 7-ї рамкової програми Єврокомісії з питань науки та освіти; експертом індивідуальних проектів 8-ї рамкової програми Єврокомісії з питань науки та освіти Горизонт 2020; брала участь у круглих столах «Питання євроінтеграції та міжкультурної комунікації в контексті проекту Україна в Європі», Інститут політичних досліджень, Франція, Національна Асамблея Франції, «Проблеми і перспективи наукових досліджень у галузі комунікативних і освітніх технологій в науці» Ostrava University, жовтень 2015, «Інформаційно-комунікативне освітнє та дослідницьке середовище», Університет Лусіада, Португалія; у міжнародній науковій конференції Електронний освітній простір сучасного університету International ICTE conference в Остравському університеті, м.Острава, Чехія; вересень 2015; у 7-ій

щорічній Міжнародній науковій конференції - Theoretical and Practical Aspects of Distance Learning. Subtitle: IT tools - Good Practice of Effective Use in Education.

Кафедра забезпечує міжнародні зв'язки, співробітництво та обмін з різними університетами та установами Європи та Америки. Зокрема, співпрацює з університетом Сорбонна, м. Париж, Франція у галузі підготовки фахівців з викладання іноземних мов для спеціальних цілей – у термін з січня по лютий 2016 на кафедрі успішно пройшла асистентське стажування магістрант університету Сорбонна. Плідно розгортається співпраця у галузі романістики, текстології та перекладацької практики з університетом Дель Норте, м. Асунсьйон, Парагвай. Викладачі та студенти кафедри долучені до освітньо-культурологічних заходів та заходів підвищення кваліфікації у межах партнерства з Альянс Франсе. Co-Serve Intl. дає можливість студентам познайомитися з теорією лідерства та взяти участь у проектах і гостьових лекціях, тренінгах і майстер-класах, які проводять проф. Маршал Крістенсен (Warner Pacificcollege, USA), Майк Марш, Джеф Гілфой (WilliametteUniversity, USA).

Започатковано наукове видання «Відкрите освітнє Е-середовище сучасного університету»; збірка наукових праць є міжнародним виданням і здійснює публікації двома мовами (українська, англійська). Наразі доступною є і електронна версія збірки.

До наукової роботи кафедри долучається Рада молодих учених (РМУ), яка у своїй діяльності зосереджується на сприянні професійному зростанню молодих учених. Також до сфери зацікавлень представників Ради входить обмін досвідом щодо подання навчального матеріалу, розроблення ефективних механізмів навчально-виховного процесу, впровадженні нових особистісно орієнтованих технологій у підготовці студентів. У Раді працюють і студенти, які займаються науковою роботою, магістранти (згідно з Положеннями про РМУ), окрім того, викладачі, що входять до Ради допомагають у підготовці студентів до конкурсів та олімпіад. Тематика конкурсів, семінарів, круглих столів охоплює

широкий спектр гуманітарних досліджень, пов'язана із філологічними, методологічними та педагогічними розвідками; також активізоване співробітництво із виданнями та видавництвами. Так, спільно з Радою молодих вчених, в межах міжнародних днів науки, для магістрантів та молодих науковців кафедри проведено цикл наукових семінарів «Сучасні тренди лінгвістичних досліджень» (листопад-грудень 2015), де науковцями кафедри було представлено дорожні карти розробки наукової проблематики у найбільш актуальних галузях філологічної науки (когнітивна лінгвістика, демократична лінгвістика, неологія, комп'ютерна лінгвістика, лінгвістика тексту, соціолінгвістика, особистісно-орієнтована мовна освіта).

Студенти цілеспрямовано залучаються до розробки планових наукових тем кафедри, за проблематикою яких готують курсові, дипломні роботи, наукові статті, доповіді, повідомлення. Зокрема, опубліковано результати наукової роботи студентів:

Копитіна А.С. Вербалізація концепту «ПРОСТІР» на прикладі газетного дискурсу / А.С.Копитіна // Мова та література у полікультурному просторі: матеріали міжнародної практичної конференції : м. Львів, 12-13 лютого 2016 р. – Львів: ГО Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2016. – с.162-165.

Слиш Г.І. Текст vs дискурс крізь призму соціального життя //Збірник матеріалів X Міжнародної науково-практичної конференції „Міжкультурна Комунікація: Мова–Культура – Особистість”. „Острозька академія”, Острог – 2016. – С. 118-121.

Слиш Г.І. Соціальна новина: від тексту до дискурсу// Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та аспірантів «Актуальні проблеми філології та журналістики», Ужгородський національний університет – 2016. – С 131-134.

Елементи наукових досліджень, що виконувалися студентами в проблемних групах, сприяють формуванню в них наукового світогляду, більш глибокому оволодінню спеціальністю, розвитку творчого мислення та

індивідуальних здібностей, прищепленню навичок самостійної науково-дослідної роботи, розширенню теоретичного кругозору й наукової ерудиції майбутніх фахівців.

В Університеті щороку проводяться студентські наукові конференції (наприклад, щороку у березні проходить Всеукраїнська студентська науково-практична конференція), виходять збірники наукових студентських праць та висуваються роботи для участі в конкурсі студентських наукових робіт у філологічній галузі. Зокрема, студентка Новик Олеся, виборола I місце ц Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт у галузі “Романо-герменські мови і літератури”. Також, студенти кафедри апробують результати своїх наукових розвідок на науково-практичних семінарах «Дні науки на кафедрі романської філології» (грудень 2015), «Науковий доробок магістрантів та молодих вчених» (травень 2016).

Кафедра активно співпрацює з іншими структурними підрозділами університету (кафедрами англійської філології, германської філології, загального мовознавства, світової літератури, журналістики та нових медіа), наприклад, в організації круглих столів, конференцій з проблем викладання іноземних мов для підвищення фахового рівня викладачів, а також проведенні практичних науково-дослідних семінарів зі студентами.

Отже, наукова робота кафедри романських мов та порівняльно-типологічного мовознавства стосується розвитку лінгвістичної освіти. Як зразок нових прикладних напрямів, що розроблятимуться на кафедрі, слід назвати дискурсивну лінгвістику, когнітивну лінгвістику, соціолінгвістику та міжкультурні комунікації, лінгвістичну теорію тексту. Наступним пріоритетним напрямом в діяльності кафедри є навчання практичним і теоретичним мовним дисциплінам із іноземної філології студентів Гуманітарного інституту.

Високий рівень науково-педагогічної діяльності викладачів випускової кафедри засвідчують результати участі студентів Гуманітарного інституту у

фахових конкурсах і олімпіадах, виступи на конференціях, публікація результатів наукових досліджень.

Висновок. Комісія констатує, що наукова діяльність випускової кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства здійснюється на належному рівні, сприяє якісній підготовці бакалаврів за напрямом 6.020303 *Філологія (мова і література французька)*.

7. Матеріально-технічне забезпечення

Київський університет імені Бориса Грінченка використовує приміщення загальною площею 43728 м², з яких 41917 м² власні площі. Загалом це 5 корпусів, в яких для потреб студентів та викладачів функціонують їдальні, буфети, медичні пункти.

Для організації освітнього процесу облаштовано кафедри для професорсько-викладацького складу, є достатня кількість навчальних аудиторій для проведення лекційних, лабораторно-практичних занять, а також кімнати відпочинку. Приміщення оснащені стаціонарною звуко- та відеозаписувальною апаратурою, комплексом мультимедійної апаратури, проектувальними пристроями.

Провідним підрозділом Університету є бібліотека – сучасний інформаційно-комунікаційний та ресурсний центр. В Університеті також наявності: 10 спортивних залів, плавальний басейн, спортивний майданчик, 2 стадіони; 4 актових зали на 1200 посадкових місць, конференц-зала на 200 місць, мультимедійна та звукозаписувальна студії, центри інформатизації освіти та мультимедійних технологій, навчально-виробничий комплекс «Астудія», музей грінченкознавства. Є і власна поліграфічна база – видавництво «Університет», яке здійснює видання підручників, посібників, методичних матеріалів, розроблених викладачами.

У навчальному процесі використовуються 1160 сучасних персональних комп'ютерів, 780 з яких мають доступ до ІНТЕРНЕТ. Окрім того, в Університеті наявні 71 інтерактивний та 6 мобільних лекційних комплексів, дві студії з

вивчення іноземних мов на 32 місця, 300 чотириканальних терміналів синхронного перекладу, чотири відео конференц-системи.

Підготовка бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)* здійснюється здебільшого на базі Гуманітарного інституту, який розташований в окремому приміщенні по вул. Тимошенка, 13-Б. Зазначений корпус являє собою одну з найсучасніших споруд освітнього спрямування.

Тільки у зазначеному корпусі приміщення для занять студентів складаються з 60 аудиторій, серед яких: 2 лекційні амфітеатри; 15 обладнано SMART-дошками, що дозволяє викладачам широко використовувати інтерактивні та мультимедійні засоби навчання; 13 комп'ютерних класів, у двох з них навчання може відбуватися з використанням сучасного лінгафонного обладнання. Всі робочі місця в комп'ютерних класах під'єднано до мережі Internet. У корпусі обладнані зони Wi-Fi.

Для проведення занять з фізичної культури використовується власний спортивний комплекс, розташований безпосередньо в межах корпусу. Спортивний комплекс складається з трьох спортивних залів (ігрового, тренажерного, гімнастичного) та басейну довжиною 25 м. Студенти і співробітники інституту користуються гардеробом, їдальнею, буфетом, медичним пунктом.

Забезпеченість студентів і співробітників власними їдальнями та буфетами в приміщеннях Університету становить 100 %. На його балансі є 4 їдальні (1 у кожному навчальному корпусі), в т.ч. і в Гуманітарному інституті. Наявні приміщення відповідають вимогам санітарних норм.

Медичне обслуговування студентів і співробітників здійснюють медичні пункти, які обладнано сучасною медичною технікою. В Університеті є 4 медичні пункти, в т.ч. і в Гуманітарному інституті. Щорічно всі викладачі та студенти проходять флюорографічне обстеження.

Всі приміщення Київського університету імені Бориса Грінченка відповідають санітарним та протипожежним нормам і правилам, державним будівельним нормам ДБН В2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів».

Матеріально-технічна база в Університеті постійно розбудовується щодо осучаснення обладнання аудиторних приміщень, лабораторій для занять студентів, науково-навчальної бібліотеки, службових приміщень та приміщень для науково-педагогічного персоналу; постійно поліпшуються умови проведення занять для студентів.

Висновок. На підставі вищезазначеного комісія робить висновок, що матеріально-технічна база Київського університету імені Бориса Грінченка відповідає нормативним вимогам і дозволяє забезпечити якісну підготовку бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)*.

8. Інформаційне забезпечення

Ключовим підрозділом Університету щодо інформаційного забезпечення є бібліотека з бібліотечним фондом 333075 примірників (станом на 01.10.2015). Щорічно фонд бібліотеки суттєво поповнюється новими виданнями та електронними підручниками. Окрім підручників, посібників та спеціальної літератури у достатній кількості представлена довідкова література, монографії, збірники нормативно-правових документів, методичні матеріали, фахові і періодичні видання.

Університетська бібліотека складається з Центральної бібліотеки та бібліотек-філій, розташованих у інших корпусах Університету. Кожна бібліотека має свій читальний зал та Інтернет-зал. Загалом в структурі бібліотеки виділено 4 читальні зали на 355 посадкових місць, в т.ч. 64 комп'ютеризованих робочих місця, які під'єднані до мережі Інтернет. У кожному корпусі є ряд методичних кабінетів, які також обладнані місцями для роботи зі спеціальною літературою і мають доступ до мережі Інтернет (в тому числі і через Wi-Fi).

Велика увага в бібліотеці Університету приділяється накопиченню та розширенню інформаційних ресурсів. Так, в Центральній бібліотеці, що

розміщена за адресою вул. Тимошенка, 13-Б, функціонують електронні каталоги Kooha та АБІС ІРБІС, електронна колекція EBSCO, електронна бібліотека періодики Polpred.com, електронний репозиторій EPrints (працює в локальній мережі) та інституційний репозиторій, які дають змогу акумулювати, систематизувати та зберігати в електронному вигляді публікації науково-педагогічних працівників Університету. Завдяки інституційному репозиторию, який є ресурсом відкритого доступу, здійснюється поширення наукових матеріалів у світовому науково-освітньому просторі. 20 комп'ютерів у Центральній бібліотеці Університету працюють за технологією «тонкий клієнт». У поточному році було започатковано створення медіа бібліотеки. Формування її ресурсу розпочато зі створення Інтернет-навігатора у відкритих освітніх та мистецьких ресурсах.

Гуманітарний інститут, у якому здійснюється підготовка бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)*, здебільшого користується Центральною бібліотекою. Читальна зала в цьому корпусі розрахована на 110 місць, з них 25 комп'ютеризовані і підключені до мережі Інтернет.

Напрямок підготовки *6.020303 Філологія (мова і література французька)* забезпечен такими періодичними виданнями: «Іноземні мови», «Іноземні мови в навчальних закладах», «Мова і культура», «Мовознавство», «Мовознавчий вісник», «Записки з романо-германської філології», «Іноземні мови в сучасній школі», «Сучасні дослідження з іноземної філології», «Філологічні студії» тощо.

Науково-педагогічні працівники і студенти мають постійний доступ до інформаційно-комунікаційних ресурсів мережі Інтернет завдяки достатній кількості відповідного технічного обладнання як в читальних залах бібліотеки Університету, так і в навчальних аудиторіях. У корпусі в цілому і в Гуманітарному інституті зокрема всі робочі місця в комп'ютерних класах з'єднано з мережею Internet як по виділеній лінії, так і бездротовій Wi-Fi.

Забезпечення студентів напряму *6.020303 Філологія (мова і література французька)* навчальними підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою відповідає акредитаційним вимогам (наявність щонайменше одного підручника на трьох студентів денної форми відповідно до списку основної літератури) та складає 100%. Дисципліни навчального плану в повному обсязі забезпечено необхідною літературою.

Висновок. Інформаційне забезпечення у Київському університеті імені Бориса Грінченка знаходиться на високому сучасному рівні і відповідає нормативним вимогам щодо акредитації напряму підготовки *6.020303 Філологія (мова і література французька)*.

9. Якість підготовки

Якості підготовки в Університеті приділяється значна увага. Результати моніторингу навчальних досягнень студентів (в тому числі і заліково-екзаменаційних сесій) є предметом обговорення на засіданнях випускових кафедр, Вченої ради Гуманітарного інституту і Вченої ради Університету.

У ході самоаналізу щодо підготовки студентів напряму *6.020303 Філологія (мова і література французька)* були проведені комплексні контрольні роботи, зроблений аналіз двох останніх заліково-екзаменаційних сесій, проаналізовано результати проходження практик за три останні роки та результати захисту курсових робіт. Результати самоаналізу якості підготовки відповідають нормативним вимогам щодо акредитації.

Під час акредитаційної експертизи експертною комісією були проведені контрольні роботи зі студентами напряму підготовки *6.020303 Філологія (мова і література французька)*. Результати виконання комплексних контрольних робіт: цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки – успішність склала 100%, якість – 88,9%; цикл математичної, природничо-наукової підготовки – успішність склала 100%, якість – 83,3%; цикл професійної та практичної підготовки – успішність склала 100%; якість – 82,5%.

Комісія зазначає, що результати виконання комплексних контрольних робіт корелюються з показниками якості та успішності, що були виявлені при проведенні самоаналізу. Це свідчить про об'єктивність результатів самоаналізу та належний рівень підготовки студентів.

Експертна комісія вибірково перевірила курсові роботи, звіти та щоденники практики і за результатами перевірки констатує їх відповідність чинним вимогам та нормативам.

Висновок. За підсумками перевірки комісія вважає, що рівень підготовки бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)* у Київському університеті імені Бориса Грінченка відповідає чинним нормативним вимогам до акредитації напрямку підготовки.

10. Загальний висновок і пропозиції

Вивчивши результати перевірок контролюючих органів у Київському університеті імені Бориса Грінченка комісія констатує, що зауважень до освітнього процесу за спеціальністю, що акредитується, не було.

На підставі аналізу поданих документів і проведеної акредитаційної експертизи безпосередньо у Київському університеті імені Бориса Грінченка експертна комісія дійшла висновку, що підготовка бакалаврів за напрямом *6.020303 Філологія (мова і література французька)* здійснюється на належному рівні, відповідає сучасним вимогам. Зокрема, організація освітнього процесу, кадрове, науково-методичне та інформаційне забезпечення, рівень матеріально-технічної бази, ведення документації, якісні показники підготовки магістрів зазначеної спеціальності відповідають чинним критеріям щодо акредитації і забезпечують державну гарантію якості освіти.

Водночас комісія рекомендує:

- збільшувати кількість наукових публікацій викладачів у виданнях, що входять до наукометричних баз даних;
- активізувати участь студентів у Всеукраїнських і Міжнародних творчих конкурсах і наукових конференціях.

Висловлені побажання не впливають на загальну позитивну оцінку діяльності Київського університету імені Бориса Грінченка щодо підготовки бакалаврів за напрямом 6.020303 Філологія (мова і література французька).

Висновок. Напрямок підготовки 6.020303 Філологія (мова і література французька) у Київському університеті імені Бориса Грінченка може бути акредитований за освітнім ступенем бакалавра з ліцензованим обсягом 15 осіб денної форми навчання.

19.05.2016

Голова експертної комісії

Члени комісії

З висновками ознайомлений

Ректор Київського університету
імені Бориса Грінченка

Р. С. Пилипенко

О. М. Кагановська

О. А. Тарасова

В. О. Огнев'юк

Голова експертної комісії

Р.С. Пилипенко

Порівняльна таблиця
відповідності підготовки фахівців з базовою вищою освітою
у Київському університеті імені Бориса Грінченка
нормативам та вимогам до акредитації
напряму підготовки 6.020303 Філологія (мова і література французька)

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника за освітньо-кваліфікаційним рівнем		
		Бакалавр (норматив)	Бакалавр (фактично)	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1.	Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	
1.2.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання / заочна форма навчання)	15/-	15/-	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	100	+25
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	93	+43
2.2.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	75	100	+25
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	33	+23

1	2	3	4	5
2.3.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	98	+23
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	98	+48
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	38	+28
2.4.	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	
2.5.	Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	
2.6.	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
	доктор наук або професор		+	
	кандидат наук, доцент			
3. Матеріально-технічна база				
3.1.	Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	
3.2.	Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	70	
3.3.	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	12	12	
3.4.	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	6	6	
3.5.	Наявність пунктів харчування	+	+	
3.6.	Наявність спортивного залу	+	+	
3.7.	Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	
3.8.	Наявність медичного пункту	+	+	

1	2	3	4	5
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1.	Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.2.	Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.3.	Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	
4.4.	Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):			
4.4.1.	Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	
4.4.2.	Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт	100	100	
4.4.3.	Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	
4.5.	Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	
4.6.	Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	
4.7.	Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	
4.8.	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	
4.9.	Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення				
5.1.	Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	
5.2.	Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	5	
5.3.	Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	10	+6
5.4.	Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації: наявність обладнаних лабораторій наявність каналів доступу	+ +	+ +	
6. Якісні характеристики підготовки фахівців				
6.1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
6.1.1.	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
6.1.2.	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	

Голова експертної комісії

Р.С. Пилипенко

1	2	3	4	5
6.1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
6.2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
6.2.1.	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
6.2.1.1.	Успішно виконані контрольні завдання; %	90	100	+10
6.2.1.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	88,9	+38,9
6.2.2.	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
6.2.2.1.	Успішно виконані контрольні завдання; %	90	100	+10
6.2.2.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	83,3	+33,3
6.2.3.	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
6.2.3.1.	Успішно виконані контрольні завдання; %	90	100	+10
6.2.3.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	82,5	+32,5
6.3.	Організація наукової роботи			
6.3.1.	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
6.3.2.	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

19.05.2016

Голова експертної комісії

Члени комісії

З висновками ознайомлений

Ректор Київського університету
імені Бориса Грінченка

(Handwritten signatures in blue ink)

Р. Є. Пилипенко

О. М. Кагановська

О. А. Тарасова

В. О. Огнев'юк

Голова експертної комісії

(Handwritten signature in blue ink)

Р.Є. Пилипенко

ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ
РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами денної форми навчання з напрямку підготовки 6.020303 Філологія (мова і література французька)
у Київському університеті імені Бориса Грінченка

№ з/п	Дисципліна	Шифр і назва напрямку підготовки	Група/Курс	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі (кількість, %)								Успішність, %	Якість, %	Самоаналіз	
					Кількість	%	5		4		3		2				Успішність, %	Якість, %
							Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
3 циклу професійно-орієнтованої гуманітарної і соціально-економічної підготовки																		
1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	6.020303 Філологія (мова і література французька)	ФІНБ-1-14-4.0д	9	9	100	2	22,3	6	66,6	1	11,1	-	-	100	88,9	100	88,9
Всього за циклом				9	9	100	2	22,3	6	66,6	1	11,1	-	-	100	88,9	100	88,9
3 циклу природничо-наукової, професійної та практичної підготовки																		
1	Сучасні інформаційно-комунікативні технології навчання	6.020303 Філологія (мова і література французька)	ФІНБ-1-14-4.0д	9	9	100	2	22,2	5	55,6	2	22,2	-	-	100	77,8	100	77,8
2	Вікова фізіологія і шкільна гігієна	6.020303 Філологія (мова і література французька)	ФІНБ-1-14-4.0д	9	9	100	3	33,3	5	55,6	1	11,1	-	-	100	88,9	100	88,9
Всього за циклом				18	18	100	5	27,8	10	55,5	3	16,7	-	-	100	83,3	100	83,3
3 циклу професійної та практичної підготовки																		
1	Практика усного та писемного мовлення	6.020303 Філологія (мова і література французька)	ФІНБ-1-13-4.0д	9	9	100	2	22,2	5	55,6	2	22,2	-	-	100	77,8	100	77,8
2	Лексикологія	6.020303 Філологія (мова і література французька)	ФІНБ-1-12-4.0д	10	10	100	2	20,0	6	60,0	2	20,0	-	-	100	80,0	100	80,0
3	Історія зарубіжної літератури	6.020303 Філологія (мова і література французька)	ФІНБ-1-13-4.0д	9	9	100	3	33,3	5	55,6	1	11,1	-	-	100	88,9	100	88,9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
4	Стилістика	6.020303 Філологія (мова і література французька)	ФІНБ-1-12-4.0д	10	10	100	2	20,0	5	50,0	3	30,0	-	-	100	70,0	100	70,0
5	Методика викладання іноземної мови в школі	6.020303 Філологія (мова і література французька)	ФІНБ-1-12-4.0д	10	10	100	4	40,0	5	50,0	1	10,0	-	-	100	90,0	100	90,0
6	Теоретична фонетика	6.020303 Філологія (мова і література французька)	ФІНБ-1-13-4.0д	9	9	100	2	22,3	6	66,6	1	11,1	-	-	100	88,9	100	88,9
<i>Всього за циклом</i>				<i>57</i>	<i>57</i>	<i>100</i>	<i>15</i>	<i>26,5</i>	<i>32</i>	<i>56,0</i>	<i>10</i>	<i>17,5</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>100</i>	<i>82,5</i>	<i>100</i>	<i>82,5</i>

Голова експертної комісії

Члени експертної комісії

Директор Гуманітарного інституту

[Handwritten signature]

Екав

[Handwritten signature]

Р. Є. Пилипенко

О. М. Кагановська

О. А. Тарасова

О. Є. Бондарева